

VIIVÄSTYNEITTEN OPISKELIJOIDEN TARINOITA

– ”kun en valmistunutkaan,
hanskat putoa käsistä”

Anne Mustonen
Tampereen ammattikorkeakoulu

VIIVÄSTYNEITTEN TARINOITA

Tässä esityksessä kerrotaan TAMKin yliaikaisille opiskelijoille perustetuista ryhmistä ja niissä saaduista kokemuksista.

1. Ryhmät
2. Viivästymisen syitä
3. Viivästymisen vaikutukset
4. Viivästymisen merkityksestä
5. Mikä auttaisi ehkäisevästi ja mikä, kun on viivästynyt
6. Suosituksia

YLIAIKARYHMÄT

- syksyllä 2010 toteutettiin yliaikaisille opiskelijoille pilottina vertaistukiryhmä, johon osallistui 11 opiskelijaa, syksyllä 2011 toteutettiin pilottiryhmän ehdotuksen mukainen ”viides luokka” neljään tekniikan koulutusohjelmaan: kone, rakennus, sähkö ja tietotekniikka, ja niihin osallistui runsas 30 opiskelijaa
- vertaisryhmä kokoontui tapaamisiin muutaman viikon välein ja laati lopuksi itsearviointiraportin toiminnasta
- ryhmät aloittivat lokakuussa ja kokoontuivat 6 – 8 kertaa iltaisin
- ryhmille tehtiin kaksi kyselyä: aloitusvaiheessa kartoitettiin, mitä ryhmältä odottaa ja keskivaiheilla kyseltiin viivästymisen syitä, ehkäisemistä, viivästymisen merkitystä ja parannustoimia.
- aiheisältöinä edellisten lisäksi olivat omien opintojen tilanne, opinnäytetyö, tietojärjestelmät, ajankäytön hallinta ja motivaatio.
- toiminnasta tehtiin raporttikoosteet johtavalle opinto-ohjaajalle
- osallistumisesta voi saada 1 op:n suorituksen vapaasti valittaviin.

VIIVÄSTYSSYITÄ (1)

Eri tutkimushankkeissa * on selvitetty syitä, asiaa tutkittu varsin paljon, vastaajien mielipiteet (tärkein syy % eri tutkimuksissa):

- Työssäkäynti 18 - 48 %
- Opiskelumotivaation puute 24 - 44 %
- Henkinen hyvinvointi 35 - 39 %
- Perhe-elämä ja ihmissuhteet 17 - 38 %
- Opinnäytetyö 19 - 23 %
- Laiskuus 37 %

Eli tutkittu on, toimintaa kaivataan!

(* Lähteet mm. Valtti-projekti, Lavikainen, Laurinolli, OHTY-projekti, OTE-hanke, Campus Conexus-hanke)

TAMK:VIIVÄSTYSSYITÄ (2)

Työssäkäynti EI ole opintojen viivästymistä vahvasti selittävä tekijä. Työssäkäynti vaikuttaa siinä vaiheessa, *kun on jo yliaikainen.*

”Töissä oleminen on hidastanut tekemistä, kun töitten jälkeen on erittäin rankkaa tehdä opinnäytettä. Syntyy kierre, kun on oltava töissä, koska ei ole kursseja, joten on käytävä töissä saadakseen rahaa ja sitten ei jaksakaan tehdä opparia.”

”Itselläni syitä opintojen viivästymiseen olivat työskentely opintojen ohella, pitkittyneet masennusjaksot ja oma aikaansaamattomuus.”

”Tein viisi vuotta töitä samalla kuin opiskelin, paloin täysin loppuun ja sairastaessa meni vuosi. Työt veivät mennessään ja söivät pahasti jaksamista koulussa niin henkisesti kuin fyysiselläkin puolella.”

”Kolmosluokalla oli vähän vaikeuksia, mikä hidasti niin, että opinnot venyivät 5. vuodelle. Kun en valmistunut, oli pakko olla töissä ja vuorotyö ei mahdollista jaksamista perehtyä opinnäytetyöhön.”

”Kevääseen mennessä kaksi ”varmaa” opparipaikkaa oli peruuntunut ja rahat loppu, niin ajattelin mennä töihin ja saada jalan oven väliin johonkin isompaan firmaan.”

TAMK:VIIVÄSTYSSYITÄ (3)

Elämäntilanne, perhehuolet, parisuhde, ajankäytön suunnittelu, vaihto-opiskelu ja vastaavat usein syynä.

”Opintoni viivästyivät siitä lähtien kun neljäs vuosi alkoi. Suurin syy lienee parisuhteen katkeaminen neljäntenä vuonna.”” Vaikea avioero, josta seurannut opiskelumotivaation katoaminen.”

”Terveydelliset syyt, tulin kouluun myöhässä kipujen ja minulle tehdyn leikkauksen vuoksi.”

”Lapset, sairastelukierre sekä heillä että minulla.”

”Vaihto-opiskelussa ei ollut hirveästi kursseja tarjolla ja palatessani Suomeen kurssitarjonta oli muuttunut, rästikursseja oli erittäin vaikea suorittaa.”

”Kolmantena vuonna puhkesi umpisuoli ja samana vuonna jouduin auto-onnettomuuteen, olen sairastellut harmittavan paljon ja se on vaikuttanut kehitykseeni.”

”Armeijaan lähtö puolen vuoden opiskelun jälkeen. Piti olla miettimisaikaa, mutta vuoden tauko opiskeluissa teki vain hallaa edistymiselle, ehti jo unohtaa kaiken oppimansa.”

TAMK:VIIVÄSTYSSYITÄ (4)

Opetus ja ohjaus merkittävimmät syyt viivästymiselle.

- ”Tapaamisia opinnäytetyön seurannaksi/tekemiseksi olisi pitänyt olla alusta asti.”
- ”Olisin kaivannut enemmän ohjausta eri mahdollisuuksista.”
- ”Kesäopinnot, tällä hetkellä kesällä ei ole alan kursseja mahdollisuus valita.”
- ”Oman alan vapaasti valittavia opintoja pitäisi järjestää ja hajauttaa eri vuosille, nyt kaikki olivat keväällä.”
- ”Koulu voisi auttaa harjoittelupaikan saamisessa. Monella vaikeuksia löytää oman alan harjoittelupaikkaa.”
- ”Opinto-ohjauksen puute vei motivaatiota.”
- ”Opettajat, joita ei kiinnosta oppilaiden motivointi opiskeluun.”
- ” Tee vapaasti valittavat heti, muuten viivästyvät.”
- ”Ilman opinto-ohjaajaa en olisi saanut opintojani eteenpäin.”
- ”Säännölliset opotapaamiset.”
- ”Minut olisi pitänyt ohjata aloittamaan kakkosluokka uudestaan.”

TAMK:VIIVÄSTYSSYITÄ (5)

Opetus ja ohjaus merkittävimmät syyt: jatkoa

- ” Opettajatuutorin tms. ”vahtiminen”, opinnäytetyön ohjaajan kysely työn tekemisestä.”
- ” Opinnäytetyön ohjaaja ei vastaa sähköposteihin eikä puhelimeen, nyt ”kyttäilen” häntä käytävillä tavoittaakseni hänet hänen mennessään opettamaan.”
- ”On suuri vaikutus sillä, että opinnot jäävät oman aktiivisuuden varaan. Olisin toivonut koululta suurempaa mielenkiintoa opintojeni edistymistä kohtaan, jolloin olisin tuntenut kuuluvani kouluun.”
- ”Opettajia on todella vaikea saada kiinni. Pyydettiin kyllä tekemään hyvä työ, mutta ei neuvota – vaikka osataan – ei ehditä.”
- ”Miten yksi opettaja voi vaikuttaa niin paljon, että tulee valtava tyhmyyden tunne ja sitten heittää ”lössiksi”, tyhmyyden tunne on sanoinkuvaamaton. ”
- ”Olisin toivonut opinto-ohjaajan puuttuneen tilanteeseeni.”

MERKITYKSENANTOJA

Suurin merkitys on ryhmällä, kuulumisella

”Viivästyminen ei ole merkinnyt minulle mitään.” ”Ei viivästyemisellä ole merkitystä minulla ei ole kiirettä mihinkään.”

”Kun ryhmä puuttuu, puuttuu vertaistuki – jos putoaa ryhmästä, saa nollia ja se hävettää ja sitten mieluummin vaikka eroaa.”

”Kun en valmistunutkaan, hanskat putos käsistä ja haistatin koko jutulle.”

”Opintojen viivästyminen aiheutti kovaa henkistä painetta, häpeän tunnetta ja myöhemmin vaikeutta palata takaisin opiskelemaan.”

”Tunsin kuulumattomuutta kouluun, koska kavereita ei enää koulussa ollut.”

”Olen koko yliaikaisen opiskelun ajan ajatellut, että kenelläkään muulla ei ole samanlaista tarinaa syynä yliaikaisuuteen. Olen luullut, että olen sen vanhan luokan ainoa yliaikainen.”

”Yliaikaisryhmässä yllätyin, kun niin monella muulla oli kuitenkin melkein samanlaiset syyt yliaikaisuudella ja vielä yksityiselämän puolella monella oli ollut samoja ongelmia kuin minulla. Luokan hajoaminen oli todella huono juttu minulle, luulin olevani aivan yksin ongelmieni kanssa.”

”Kyllä on harmittanut ja välillä on koettu aikamoisia epätoivon hetkiä, että tuleeko tästä koulusta mitään.”

”Iso epäonnistuminen, joka masentaa paljon.”

MERKITYKSENANTOJA

Suurin merkitys on ryhmällä, kuulumisella

”En koe erityisesti epäonnistuneeni, vaikka viidettä vuotta olenkin. Tiedän syyt.”

”Rahaahan tässä häviää, se on selvä.”

”Opiskeluun ei vaikuta, olen suorittanut ne käytännössä 1,5 vuotta sitten.”

”Tunne-elämän puolella: vituttaa ja ahdistaa.”

”Tuntuu, että olen opiskellut väärää alaa liian korkealle vain siksi, että olen pärjännyt koulussa.”

”Ajatus, että on tuhlannut monta vuotta elämästään lukemalla ammattia, joka ei tunnu tarjoavan mitään kiinnostavaa, turhauttaa.”

”Stressiä pukkaa niin, että tukka lähtee.”

”Lähinnä se stressitaso nousee muiden valmistuessa.”

”Oli mahtavaa huomata, ettei ole ainoa, joka ei vielä ole valmistunut.”

”Parasta oli, kun pystyi vaihtamaan kokemuksia muiden opiskelijoiden kanssa siitä, miksi opinnot olivat viivästyneet. ”

” Kaikille ei välttämättä ollut kovin helppo paikka tulla ryhmään, ajatukset syyllisyydestä. Tunsin helpotusta kun tulin, päällimmäisenä tunne, etten ole ainoa.”

MIKÄ AUTTAISI?

Ryhmäläisten käsityksiä, miten ehkäistä viivästymistä ja mitä voisi tehdä, jos viivästyy.

- ” Tee kurssit ajallaan, kannustus opinnäytetyön aloittamiseen.”
- ”Opintojen ohjaus, opo.”
- ”Säännölliset tapaamiset opinnäytetyön ohjaajan kanssa.”
- ”Rästiin jääneiden kurssien aikainen suorittaminen.”
- ”Varhainen puuttuminen, työpajat harjoitustöiden, projektien ja lopputyön tekoon.”
- ”Opettajatuutorin kanssa tehty toimintasuunnitelma ja sen seuraaminen säännöllisesti.”
- ”Opinto-ohjaus ja apu loppujen opintojen läpiviemiseen, yritys ymmärtää, ei tuomita.”
- ”Koulun kannattaisi kiinnittää huomiota opiskelijoiden palautteisiin ja mielipiteisiin opettajista.”
- ”Pakollinen opintojen ohjaus.”
- ”Kaikille harjoittelupaikka.”
- ”Vaihtoehto harjoittelulle tai enemmän harjoittelupaikkoja koululle.”
- ”Hyvä porukkahenki, sen avulla on monena aamuna viitsinyt lähteä kouluun.”
- ”Joustavampi Hops ja tukiopetus sekä lisää kesäkursseja.”
- ”Mitä enemmän valmistumiseni on myöhästynyt, sitä enemmän olen todennut, että olen tehnyt itselleni karhunpalveluksen jättäessäni opinnot roikkumaan.”
- ”Aikavarkaiden huomaaminen: TV:n katselu, internetissä olo ja yleinen laiskottelu pitäisi saada pois.”

MIKÄ AUTTAISI?

Useimmat opiskelijat myöntävät, että viivästymisen on ns. oma syy, mutta ilman ryhmää ei helposti tee asialle mitään.”

- ”Koen, että yliaikaryhmä oli äärimmäisen hyvä juttu, jota kannattaa jatkaa.”
- ”Pidän uutta yliaikaryhmää äärimmäisen tärkeänä, en itse olisi ilman edennyt opinnoissani.”
- ”Voin rehellisesti sanoa, että sain opinnäytetyöni valmiiksi tämän kurssin avulla. Oli mukavaa saada kannustusta ja motivaatiota.”
- ”Kurssi mahdollisti tiettyyn rytmiin pääsemisen.”
- ”Kun seurasin ajankäyttöäni, löytyi vapaa-ajalta tunneittain ”turhaa aikaa.”
- ”Ensimmäinen iso kynnyks oli palata opinnäytetyöhön.”
- ”Minulle jäi todella hyvä mieli tapaamisista. Olisi ollut mukava jäädä pidempäänkin juttelemaan tuntien loputtua.”
- ”Sain huomata ja ymmärtää osin, miksi omat opintoni ovat viivästyneet ja mikä niihin on vaikuttanut. Olen päässyt eroon kuulumattomuuden tunteesta.”

MIKÄ AUTTAISI?

Tulosten perusteella vahva suositus, että näitä ryhmiä perustetaan kaikkiin tekniikan koulutusohjelmiin. (Toteutui syksyllä 2012.)

Vertaisohjaus ja *ryhmän tuki* sekä säännöllinen ”kouluuntulopakko” vaikuttavat ryhdittävästi.

Myös ”pelkkiä” opinnäytetyöpajoja voi perustaa.

Ryhmän ohella mahdollisuus henkilökohtaiseen ohjaukseen.

TARINAT JA VIITTAUKSET OPISKELIJOIDEN LUVALLA.

KIITOS!

Anne Mustonen